

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ

MESLEKÎ YARIŞMALAR

UYGULAMA KILAVUZU

Genç Muhâfızlar — *Hafızlık Yarışması*

AHMET ÖZKAN

Genç Sadâ — *Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması*

AHMET ÖZKAN

Genç Nidâ — *Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma ve Hafızlık Yarışmaları*

AHMET ÇOBAN

Genç Bilâller — *Ezan Okuma Yarışması*

AHMET ÇOBAN

Genç Hatipler — *Hutbe Okuma Yarışması*

AMAÇ

Millî eğitimin genel amaçları doğrultusunda Kur'an-ı Kerim başta olmak üzere meslek dersleri kazanımlarını desteklemek, öğrencilerin mesleki bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirmek, sosyal ve kültürel gelişimlerine katkıda bulunmak.

KAPSAM

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı, örgün eğitim kapsamındaki Anadolu imam hatip lisesi ve çok programlı lise bünyesindeki imam hatip programına devam eden öğrencilere yönelik gerçekleştirilen mesleki yarışmalarla ilgili usûl ve uygulama esaslarını kapsar.

DAYANAK

- Milli Eğitim Temel Kanunu
- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmenliği
- Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği

GENEL ESASLAR VE UYGULAMA AŞAMALARI

1. Yarışmaların yazılı, görsel ve dijital ortamlar kullanılarak tanıtım ve duyuruları yapılır.
2. Yarışmalar; okul, il/il içi bölge, bölge ve Türkiye finali aşamalarından oluşur.
3. Kız öğrenciler arasında gerçekleştirilen "Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma" ve "Hafızlık" yarışmaları okul ve il finali ile tamamlanır, Bölge ve Türkiye finali yapılmaz.
4. Kız öğrenciler arası yarışmalar aynı günde, iki oturum şeklinde gerçekleştirilir.
5. Bir öğrenci, öğretim yılı boyunca mesleki yarışmalardan sadece birine katılabilir.
6. Önceki yıllarda mesleki yarışmalarda Türkiye birincisi olan öğrenciler ile kız öğrenciler arasında gerçekleştirilen yarışmalarda il birincisi olan öğrenciler, aynı daldaki yarışmaya katılamaz.
7. Yarışmaya katılmak isteyen öğrenci, okul müdürlüğüne müracaat eder.
8. Öğrencileri çalıştırmak, teknik bilgilendirme yapmak ve rehberlik amacıyla danışman öğretmenler görevlendirilir.
9. Okul müdürlüğü, okul içi yarışmada birinci olan ve bir üst kategoride okulu temsil edecek öğrencinin bilgilerini Genel Müdürlüğün web sayfasındaki "MEBDES"e kurum MEBBİS şifresiyle girerek işler.
10. Yarışmacı sırası, okul temsilcilerinin katılımıyla kur'a sonucu belirlenir.
11. Yarışma esnasında çağrı, öğrencinin ismi ile yapılır. Okul ve il ismi, öğrenci yarışmayı tamamladıktan sonra belirtilir.

Bölge Tasnifi

- Bir ilde yarışma türüne göre başvuran okul sayısı 1-16 arası ise o il 1 bölge, 17-32 arası ise il içi 2 bölge, 33-48 arası ise il içi 3 bölge olarak değerlendirilir. 48'den sonraki her 16 okul için 1 il içi bölge oluşturulur. Başvuru sayısının 16'nın altında olması durumunda il içi bölge oluşturulmaz.
- İl içi bölge birincileri arasında, il birincisi belirlemek için ayrıca yarışma düzenlenmez. Tüm birinciler, bölge yarışmasına katılırlar.
- Gerek görüldüğü takdirde il içi ve il dışı bölge tasniflerinde Genel Müdürlüğün bilgisi dâhilinde değişikliğe gidilebilir.

12. Bölge koordinatörü okulun öğrencisi, ilgili bölge yarışmasına doğrudan katılır.
13. Yarışmaların il, bölge ve Türkiye finaline katılan okullar, yarışma merkezlerinde okul faaliyetlerini tanıtıcı stantlar açabilir.
14. Yarışma merkezi okulun ve diğer okulların öğrencileri ile velilerin yarışmalara izleyici olarak katılmaları sağlanır.
15. Üniversiteler, yerel yönetimler, il/ilçe müftülükleri, STK'lar ve ilgili paydaşlarla iş birliği yapılır.
16. Yarışmaların sağlıklı ve huzurlu bir şekilde yürütülebilmesi için iş güvenliği dâhil gerekli tüm önlemler alınır.
17. Yarışmalarla ilgili yazılı, görsel ve dijital veriler okul web sitesinde ve diğer ortamlarda yayımlanır.
18. Yarışmacılar, bu kılavuz hükümlerini ve seçici kurul kararlarını kabul etmiş sayılır. Kılavuzda belirtilmeyen hususlarda veya tereddüt halinde Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün kararları geçerlidir.

YARIŞMALAR

Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması

a. *Genel İlkeler*

- Öğrenci, Genel Müdürlükçe belirlenen bölümlerden üçünü seçer.
- Okul müdürlüğü başvuru esnasında, seçilen bölümleri Genel Müdürlüğün web sayfasındaki "MEBDES"e girer. Başvuru sürecinde seçilen bölümlerde değişiklik yapılabilir.
- Öğrencinin seçtiği bölümler, okul idaresi tarafından yarışmadan en geç on beş (15) gün önce koordinatör okula bildirilir.
- Öğrenci, seçtiği üç (3) farklı bölümden birisini, yarışma başlamadan önce seçici kurul ve okul temsilcileri huzurunda kur'a çekerek belirler ve okur.
- Okuyuş tertil usulünde gerçekleştirilir.
- Her öğrenci danışman öğretmen rehberliğinde seçilen bölümlerin mealini sunu olarak hazırlar ve ilgili koordinatör okula yarışma başlamadan önce teslim eder.
- Sunuda; Diyanet İşleri Başkanlığı veya Türkiye Diyanet Vakfı mealleri esas alınır. Ses efektine yer verilmez.
- Sununun, kurallara uygun olarak hazırlanmasından ve öğrencinin Kur'an-ı Kerim okuduğu esnada gösteriminden ilgili danışman öğretmen ve koordinatör okul sorumludur.

b. *Değerlendirme Esasları ve Not Baremi*

- Taban :30 puan
- Tecvid ve Meharic-i Huruf :40 puan
- Makam :20 puan
- Ses ve Seda :10 puan
- Toplam100 puan üzerinden değerlendirme yapılır.
- Her harf ve hareke hatasında iki (2); her vakıf, vasl ve ibtida hatasında bir (1) puan "yüzünden doğru okuma" puanından düşülür.

- Her tecvid ve mahreç hatasında bir (2) puan "tecvid ve mahreç" puanından düşülür.
- Ses-seda ve makam yönünden değerlendirme Seçici Kurul üyesinin takdirindedir.
- Hadr veya tedvir usulünde okunursa makam puanından (3) puan düşülür.
- Yarışmacının puanı, seçici kurul üyeleri tarafından verilen puanların aritmetik ortalamasıyla belirlenir.
- Puanlarda eşitlik olması halinde değerlendirmeye esas olan puanlara sırasıyla bakılır, eşitlik bozulmadığı takdirde kur'a çekimine gidilir.

Hafızlık Yarışması

a. *Genel İlkeler*

- Okul/il/il içi bölge yarışmalarında her bir bölüm (ilk on, ikinci on ve üçüncü on cüz) için seçici kurullarca 10'ar asıl, 5'er yedek soru hazırlanır ve kapalı zarflarda muhafaza edilir.
- Bölge ve Türkiye finallerinde sorular Genel Müdürlükçe hazırlanır ve kapalı zarf ile yarışma merkezlerine gönderilir.
- Yarışmacı, seçici kurul huzurunda soru zarflarından birini seçer.
- Yarışmacı; okuyuşlarda hadr, tedvir veya tertil usullerinden birini seçer.

Her yarışmacıya üç soru sorulur

- Birinci soru, 1-10. cüzler arasından, sayfa başından sayfa ortasına kadar,
- İkinci soru, 11-20. cüzler arasından, sayfanın son ayetlerinden karşı sayfaya geçişli,
- Üçüncü soru, 21-30. cüzler arasından, sayfanın son ayetlerinden arka sayfaya geçişli.

b. *Değerlendirme Esasları ve Not Baremi*

- Taban : 40 puan
- Ezbere Okuma : 40 puan
- Tecvid ve Meharic-i Huruf : 20 puan

  Toplam100 puan üzerinden değerlendirme yapılır.
- Yarışmacı, takılır veya müşabehata kaçarsa, geriden almasına iki defa imkân sağlanır. Birinci tekrarda okursa (1) puan, ikinci tekrarda okuyabilirse "ezbere okuma" puanından iki (2) puan düşülür.
- Yarışmacı, takılır ve seçici kurul başkanı tarafından hatırlatma üzerine devam ederse üç (3) puan, hatırlatmaya rağmen devam edemezse, "ezbere okuma" puanından altı (6) puan düşülür.
- Her tecvid, mahreç, harf ve hareke hatasında, "tecvid ve Maharic-i Huruf" puanından birer (2) puan düşülür.
- Yarışmacının puanı, seçici kurul üyeleri tarafından verilen puanların aritmetik ortalamasıdır.
- Puanlarda eşitlik olması halinde değerlendirmeye esas olan puanlara sırasıyla bakılır, eşitlik bozulmadığı takdirde öğrenciler, yedek sorulardan kur'a çekerek üç kategoride yeniden dinlenir ve değerlendirilir. Eşitliğin devam etmesi durumunda kur'a çekimine gidilir.

Ezan Okuma Yarışması

a. *Genel İlkeler*

- Yarışmacı ezanı bir kez okur.
- Yarışmacı; sabâ, uşşak, rast, segâh ve hicaz makamlarından biriyle başlar. İstediği takdirde makamlar arasında geçiş yaparak devam edebilir.
- Yarışmacı dilerse İslam coğrafyasında yaygın olarak icrâ edilen farklı bir makamı da tercih edebilir.
- Yarışmacının hatalarından dolayı müdahale edilmez.

b. *Değerlendirme Esasları ve Not Baremi*

- Taban : 50 puan
- Makam : 30 puan
- Ses ve Seda : 10 puan
- Diksiyon ve tecvit : 10 puan

  Toplam100 puan üzerinden değerlendirme yapılır.
- Ses ve seda değerlendirmesi seçici kurul üyesinin takdirindedir.
- Yarışmacının puanı, seçici kurul üyeleri tarafından verilen puanların aritmetik ortalamasıdır.
- Yarışmada eşitlik olması halinde değerlendirmeye esas puanlara sırasıyla bakılır, eşitlik bozulmadığı takdirde kur'a çekimine gidilir.

Hutbe Okuma Yarışması

a. *Genel İlkeler*

- **Hutbe, Diyanet İşleri Başkanlığı il/ilçe müftülükleri web sayfalarından seçilir ve <u>300-350 kelimeyi aşmayacak şekilde</u> düzenlenir.**
- Yarışma merkezî/tarihî bir camide, cumadan önce halka açık olarak yapılır.
- Öğrenci, hutbeyi yarışma esnasında yazılı olarak yanında bulundurur ve yarışma öncesi seçici kurul üyelerine bir örneğini takdim eder.
- **Hutbe, adabına uygun bir kıyafetle <u>ezbere</u> okunur.**
- Yarışma süresi göz önünde bulundurularak, basamak duaları okunmadan, hamdele ve salvele kısmından itibaren hutbeye başlanır, Nahl suresinin 90. ayetiyle tamamlanır.
- Birinci ve ikinci hutbe bölümündeki Arapça dualarda bir standart söz konusu olmayıp, öğrenci ezberlediği bir metni okuyabilir.
- Hutbe duaları usulüne uygun olarak makamsız ve tegannisiz okunur.
- Yarışmacının hatalarından dolayı müdahale edilmez.
- Süre, her yarışmacı için 15 dakika ile sınırlıdır. Öğrenci süreyi iyi kullanabilmek için seçtiği Türkçe metinde kısaltma yoluna gidebilir.
- Öğrenci, okul ve il/il içi bölge finallerinde okuduğu hutbeyi bölge ve Türkiye finalinde de okuyabilir.
- İl/ il içi bölge yarışmalarına katılan ve uygun görülen yarışmacılar ile bölge ve Türkiye finallerine katılan tüm yarışmacılar, yarışmanın yapıldığı il müftülüğünce belirlenen camilerde, cuma namazı kıldırır ve cuma hutbesi okurlar.

b. Değerlendirme Esasları ve Not Baremi

- Hutbe Dualarını Ezbere, Mahreç ve Telaffuza Dikkat Ederek Okuma :15 puan
- Türkçe Metni doğru Okuma :15 puan
- Türkçeyi Doğru, Güzel, Yerinde ve Etkili Kullanabilme : 20 puan (Vurgulama ve Tonlama, Diksiyon ve Telaffuz, Duraklama ve Akıcılık vb.)
- Özgüven, Minber Hâkimiyeti ve Dinleyenleri Etkileme :15 puan
- Beden Dilini Doğru, Yerinde ve Etkili Kullanma (Jest, mimik, göz teması vb.) :15 puan
- Temsil :10 puan
- Zamanı Etkili Kullanma :10 puan

  Toplam100 puan.
- Her metin hatasından (kelimenin yanlış telaffuzu, kekeleme, takılma, unutma, gereksiz ve yersiz tekrar vs.) bir puan düşülür.
- Vurguların yerli yerince yapılmaması, ses tonunun cami ve cemaatin durumuna göre kullanılmaması halinde "Türkçeyi Doğru, Güzel, Yerinde ve Etkili Kullanabilme" puanından bir puan düşülür.
- Abartılı jest ve mimikler kullanılması halinde bir puan; cemaatle göz teması yeterli ölçüde kurulamadığında bir puan, hiç kurulamadığında iki puan "Beden Dilini Doğru, Yerinde ve Etkili Kullanma" puanından düşülür.
- "Özgüven, Minber Hâkimiyeti ve Dinleyenleri Etkileme" hususlarının değerlendirmesi Seçici Kurul üyesinin takdirindedir.
- Değerlendirme, seçici kurul üyelerinin vermiş olduğu puanların aritmetik ortalamasına göre yapılır.
- Puanların eşitliği halinde, puan cetvelindeki esas puanlara sırasıyla bakılır, eşitlik bozulmadığı takdirde kur'a çekimine gidilir.

KURULLAR VE GÖREVLERİ

Yürütme Kurulu

- İl/il içi bölge, bölge ve Türkiye finali yarışmalarını koordine etmek üzere yürütme kurulu oluşturulur.
- Kurul; din öğretiminden sorumlu il millî eğitim müdür yardımcısı/şube müdürünün başkanlığında, biri ilgili yarışmanın koordinatör okul müdürü olmak üzere üç (3) Anadolu imam hatip lisesi müdüründen oluşur.
- ***Görevleri***:
  - Yarışmaların sağlıklı ve huzurlu bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli önlemleri alır.
  - Yarışma seçici kurulunu oluşturur.
  - Yarışma evraklarını yarışmadan bir hafta önce seçici kurul üyelerine ulaştırır.
  - Hutbe yarışmalarında il müftülüğü ile iş birliği içerisinde yarışmanın gerçekleştirileceği camiyi belirler.
  - Yazılı, görsel ve sosyal medya kanalıyla reklam, tanıtım ve duyuruları yapar.
  - Üniversiteler, yerel yönetimler, ilçe/il müftülükleri ve STK'larla iş birliği yapar,
  - Yarışma merkezi okulun ve diğer okulların öğrencileri ile velilerin yarışmalara izleyici olarak katılmalarını sağlar.

Koordinatör Okul Müdürlüğü

- Yarışmalara katılan okullar arasında koordinasyonu sağlamak ve yarışmaların sekretaryasını yürütmek amacıyla il millî eğitim müdürlüklerince, koordinatör okul müdürlükleri belirlenir.
- İlde birden fazla "il içi bölge" oluşması durumunda her "il içi bölge" için ayrı koordinatör okul belirlenir.
- Yarışmaya başvuran okulların il içi bölgelere dağılımları, il millî eğitim müdürlüğü din öğretiminden sorumlu birimlerce belirlenir. Sorumlu il millî eğitim müdür yardımcısı/şube müdürü MEBBİS kullanıcı şifresiyle, MEBDES'e işlenir.
- Koordinatör okulların belirlenmesinde ve yarışma bölgelerinin oluşturulmasında ulaşım şartları, okul imkânları vb. özel durumlar dikkate alınır.
- Kız öğrenciler arasında düzenlenen "Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma" ve "Hafızlık" yarışması için farklı bir koordinatör okul belirlenir.
- ***Görevleri:***
  - Yürütme kurulu ile birlikte yarışmalara katılan öğrenciler ile okul müdürü ve danışman öğretmenin iaşe ve ibatelerini sağlar.
  - Yarışmaların yapılacağı mekânları hazır hale getirir.
  - Yarışmalara katılan okulların, yarışma merkezlerinde okul faaliyetlerini tanıtıcı stantlar açmasını koordine eder.
  - Değerlendirme sonuçları ile ilgili tutanak ve evrakı seçici kurulda görevli bütün üyelerce imzalanmasından sonra teslim alır ve dosyalayarak muhafaza eder.
  - Yarışma sonuçlarını, yarışmadan sonraki iki (2) iş günü içinde "MEBDES" sonuç girişi bölümüne işler. Sonuçlar ayrıca bir üst aşamanın koordinatör okul müdürlüğüne üç (3) iş günü içinde bildirilir.
  - İl/il içi bölge ve bölge yarışmalarının koordinasyonu il millî eğitim müdürlüğü ile birlikte koordinatör okul müdürlüklerince, Türkiye finalinin organizasyonu ise Türkiye finali koordinatör ili ile birlikte Din Öğretimi Genel Müdürlüğünce yapılır.
  - Video ve fotoğraf çekimi yapılır. İl/il içi bölge video ve fotoğrafları okul müdürlüğünce muhafaza edilir.
  - Yarışmayla ilgili uygulama önerileri, etkinliğin niteliğinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik görüş ve somut önerileri içeren değerlendirme raporu MEBDES'e işlenir.

Seçici Kurul

- Yarışma yürütme kurulu, il/il içi bölge ve bölge seçici kurulunu; Genel Müdürlük ise Türkiye finali seçici kurulunu oluşturur.
- Okul seçici kurulu üç (3) diğer aşamalardaki kurullar ise beş (5) üyeden oluşur.
- Üyelerden biri kurul başkanı olarak seçilir.
- İl/il içi bölge/bölge yarışmalarının seçici kurul üyeleri; ilgili yarışma alanında uzman ve yetkin (Kur'an kıraati ve tashih-i hurûf/dini musiki, hitabet ve makamlar konusunda uzman, hafız vs.) üniversite öğretim üyeleri/görevlileri, Diyanet İşleri Başkanlığı ihtisas/eğitim merkezlerinde görevli öğretim görevlileri; il/ilçe müftülükleri personeli, ihtiyaç duyulması halinde yarışmada öğrencisi olmayan okullarda görevli öğretmenler ile ilgili yarışma alanında uzman kişiler arasından belirlenir.
- Seçici kurulun belirlenmesinde yukarıdaki sıralamaya göre görevlendirme esastır.

- Türkiye finali seçici kurulu, Din Öğretimi Genel Müdürlüğünce üniversite öğretim üyeleri/görevlileri ve Diyanet İşleri Başkanlığı personelinden oluşur.
- Kız öğrenciler arasında yapılan yarışmalarda görev alacak seçici kurulun, ilgili yarışma alanında uzman kadın üyelerden oluşmasına dikkat edilir.
- Seçici kurul, yarışmacıları puanlama esaslarında belirtilen ölçütler çerçevesinde değerlendirir ve değerlendirme sonuçları ile ilgili tutanak ve evrakı koordinatör okul müdürlüğüne teslim eder.

KURAL İHLALİ, İTİRAZLAR VE ÖDÜLLENDİRME

- Yarışmalara ilişkin itirazlar, danışman öğretmen tarafından yazılı olarak ilgili seçici kurula, yarışma sonuçlarının ilanından hemen sonra yapılır. İtirazlar, seçici kurul tarafından anında değerlendirilerek sonuçlandırılır ve tutanak altına alınarak ilan edilir. Kurulların verdiği karar kesindir.
- Kural ihlaline tevessül edenler, yetkililer tarafından uyarılır. Tüm izah ve uyarılara rağmen yarışma huzurunu bozan tavır ve hareketlerde bulunan şahıslar, salon dışına çıkarılır ve ilgili şahıslar, bir sonraki yıl aynı yarışmaya katılma hakkını kaybeder. Söz konusu duruma ilişkin hazırlanan tutanaklar il millî eğitim müdürlüğünde muhafaza edilir.
- Yarışmaların sonunda okullara, seçici kurulun verdiği puanların toplamını içeren sonuç formu verilir. Her bir üyenin verdiği puanların ayrıntısı paylaşılmaz.

- ***Ödüllendirme:***
  - Yarışmalara katılan ve/veya dereceye giren öğrenci ve danışman öğretmenler için imkânlar dâhilinde çeşitli ödüller verilir.
  - Ödül törenine geçmeden önce tüm yarışmacı öğrenciler, danışman öğretmenler ve okul müdürü/temsilcisi ile birlikte sahneye davet edilir.
  - Türkiye finali ödülleri, yarışmaya katılan ve dereceye giren öğrenci ile yarışmaya hazırlamakla görevli ve adı başvuru esnasında belirlenmiş olan danışman öğretmene takdim edilir.
  - Dereceye giren yarışmacılara başarı belgesi, diğer yarışmacılara katılım belgesi verilir.
  - Yarışmalara katılan okul müdürlüklerine, öğrencileri hazırlayan danışman öğretmenlere, koordinatör okul müdürlüklerine, destek veren tüm şahıs, kurum ve kuruluşlara teşekkür belgesi verilir. Belgeler Din Öğretimi Genel Müdürlüğünce hazırlanarak il millî eğitim müdürlükleri/koordinatör okul müdürlükleri ile dijital ortamda paylaşılır.